

Px
DENNÍ
1430,95

Denní změna 1,19 %

Px
ROČNÍ
ZMĚNA
28,17 %

DLUHOPIŠY		včera	před týd.
Česko	3,27	3,31	3,19
Německo	0,04	0,04	-0,08
Francie	0,44	0,45	0,34
Itálie	1,42	1,41	1,40
Španělsko	0,78	0,77	0,67

Ekonomika

Co je zelené a co už ne?

Komise částečně ustoupila při posuzování zelených investic. Podle ekologů až příliš.

Martin Petříček
redaktor MF DNES

Evropa už ví, jaké energetické zdroje lze považovat za udržitelné. Evropská komise včera zveřejnila finální podobu taxonomie. Tedy určitého vodítka pro finanční instituce, jak přistupovat k jaderným či plynovým elektrárnám a dalším zdrojům. Zjednodušeně řečeno, v Bruselu zvítězil střídavě realistický přístup k budoucím energetickým potřebám evropských zemí. Opatření začne platit od ledna, pokud se proti němu nepostaví minimálně dvacet unijních zemí či většina v Evropském parlamentu.

1 Česko mělo 11 zásadních připomínek, prosadilo něco?

Komisaři couvli od původního plánu spoluspálovat v plynových elektrárnách už od roku 2026 nejméně třetinu vodíku či bioplynu. Na tuto podmínku si stěžovali zástupci ze zemí, kde chtějí zemní plyn využívat jako přechodné palivo. Poukázali na to, že zatím není dostupná technologie ani na to není připravená infrastruktura.

Komise nakonec z původních ustanovení odstranila dílčí termíny pro přechod k nízkoemisním plynům. Cílový termín však ponechala, do konce roku 2035 musejí elektrárny a teplárny přejít zcela na nízkoemisní plyny.

Šéfka Českého plynárenského svazu Lenka Kovačková nicméně považuje tyto podmínky za ambiciózní. „A to s ohledem na předpokládanou nedostatečnou technologickou připravenost a dostatečnou dostupnost nízkoemisních a obnovitelných plynů v tomto časovém horizontu,“ říká.

„Tyto podmínky představují stále obrovský problém pro podporu náhrady uhlí, jehož řešení je mimo možnosti nejen české energetiky. Některé státy pravděpodobně počítají s tím, že mají již postaveno a že jsou do roku 2030 schopny dostat ještě povolení k realizaci plynových projektů, které potřebují,“ dodává ředitel strategie společnosti EGÚ Brno Michal Macenauer.

Jiní v tom však vidí příležitost. „Již letos mohou vznikat nové projekty vyrábějící biometan například z biologicky rozložitelného odpadu. Postupně zvyšování podílu zelených plynů je spolu s využitím potenciálu úspor energie nejsnadnější cestou, jak zvýšit naši energetickou nezávislost na dodávkách zemního plynu z Ruska,“ říká programový ředitel Svazu moderní energetiky Martin Sedlák.

2 Co taxonomie znamená pro české plány v jaderné energetice?

Pro nové jaderné zdroje se proti původnímu návrhu žádné ústupky vyjednat nepodařilo. Nově budované jaderné zdroje musejí získat stavební povolení do roku 2045, jinak už nebudou v Evropské unii považovány za udržitelné zdroje. Zůstává i požadavek, aby každá země, která chce jaderné bloky dál stavět, měla do roku 2050 v provozu podzemní úložiště pro uložení vyhořelého paliva.

Je to dostatečně dlouhý čas, aby v Česku vedle plánovaného bloku v Dukovanech vznikl případně i další, který zemi pomůže s odchodem od uhlí (a zemního plynu). Navíc v průběhu čtvrté dekády už mohou být k dispozici také malé modulární reaktory, které by mohly velké bloky současně generace začít nahrazovat.

Stát bude mít navíc možnost vzít výstavbu na svá bedra. „Důležitým

aspectem ovšem bude, zdali takto vyrobená elektřina bude na trhu žádaná od spotřebitelů, neboť si ji firmy nebudou moci započítat do svých výkonných ukazatelů udržitelnosti při plnění svých vlastních klimatických závazků jako „zelené“, upozorňuje partner PwC pro oblast ESG Jan Brázda.

3 Proč je taxonomie pro energetiku důležitá?

Jde o příručku, která dává finančním institucím návod, které zdroje

lze považovat za „perspektivní“. Jinými slovy, komise říká, které zdroje by bylo záhodno financovat a kde je to už přes čáru.

Komisařka pro finanční trhy Mairead McGuinnessová zdůrazňovala, že taxonomie nepředstavuje energetickou politiku, že jde o dobrovolný nástroj volby investic. Jednotlivým státům nemá nijak nařizovat, jaký energetický mix si zvolí. Mají jen naznačit cesty, jak dosáhnout klimatické neutrality do poloviny století, k čemuž se Unie před časem zavázala.

V praxi by to však bylo zřejmě jinak. Zůstane-li nějaký projekt bez zeleného posvěcení, banky by se zřejmě zdráhaly vložit do něj finance. Už dnes některé banky či pojišťovny nechtějí financovat projekty firem, které mají co do činění

„V Bruselu zvítězil střídavě realistický přístup k budoucím energetickým potřebám evropských zemí.“

s uhlím a nezavázaly se, že z něj postupně vycouvají. Bylo by pak třeba hledat finance jinde a bylo by to výrazně dražší. Jakéhokoli dotace, půjčky a záruky od EU nebo Evrop-

ské investiční banky budou moci směřovat jen do zelených projektů.

4 Komu finální návrh taxonomie vadí?

Ekologické organizace, část států i někteří bankéři považují zařazení jaderných a plynových elektráren mezi trvale udržitelné investice, byť dočasné, za „greenwashing“. Například vedoucí energetického programu Hnutí Duha Jiří Koželouh říká, že převážilo politické řešení.

„Státy se snaží označit všechny svoje plány v energetice jako zelené. Česko potřebuje jasné impulzy pro transformaci uhelné energetiky na převážně obnovitelnou, která jediná je opravdu domácí a chrání před výkyvy globálního trhu s fosilními palivy,“ říká Koželouh.

INZERCE

NEPORAZITELNÉ AKCE TÝDNE
Každý týden za Vás hlídáme nejvýhodnější zboží na trhu.

Madeta Tvaroh tučný
• 250 g
• 100 g = 7,56 Kč

**25,90 -27%
18,90**

Pstruh kuchařský
• chlazený • balený
• cena za 100 g

**21,90 -22%
16,90**

Chléb Mlynářský žitný*
• 500 g
• 100 g = 6,58 Kč

**SUPER CENA
32,90**

Šunka nejvyšší jakosti
• 300 g
• 100 g = 19,97 Kč
• v nabídce také další šunky různých jakostí, 200 g od 26,90 Kč

**84,90 -29%
59,90**

Rohlík Mlynářský žitný*
• 60 g
• 100 g = 11,50 Kč

**SUPER CENA
6,90**

*Obsah vlákniny: rohlík 7g, chléb 10g na 100g výrobku. Žitná vláknina přispívá k normální činnosti střev v rámci vyvážené stravy a zdravého životního stylu. Akce platí v prodejnách Albert hypermarket od 2. 2. do 8. 2. 2022 nebo do vyčerpání zásob v jednotlivých prodejnách. Seznam všech prodejen na www.albert.cz

Kompenzace budou. Ale jen pro drobné podnikatele

Vláda chce podle ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkely (za STAN) vyčlenit na kompenzace pro podnikatele částku do tří miliard korun. Týkat se má asi 11 000 podnikatelů, kteří byli omezeni protiepidemickými restrikcemi platnými od 25. listopadu do 26. prosince. Pomoc budou moci čerpat ti, kteří zaznamenali propad tržeb o 50 procent ve srovnání s druhým pololetím roku 2019. Nejvýše budou moci získat od půl milionu do 1,5 milionu korun v závislosti na odvětví. Podporu vláda zatím neschválila, chce ji ještě probrat s profesními svazy. Konečné rozhodnutí by mělo padnout příští týden.

Snahou je podle premiéra Petra Fialy (ODS) podpořit zejména drobné podnikatele, kteří nemají rezervy a výpadek tržeb by je ohrozil na existenci. „Pomoc bude cílená, administrativně nenáročná a snadno dosažitelná,“ uvedl. Týkat by se měla hlavně prodejci na vánočních trzích, organizátorů adventních trhů, cateringů, restaurací, hudebních klubů, cestovních kanceláří a agentur, organizátorů hudebních a sportovních akcí.

Kompenzace budou poskytovány v režimu de minimis, není tak potřeba, aby ji schvalovala Evropská komise, uvedl Síkela.

Předchozí vláda připravila pokračování dříve fungujících programů COVID 2021 a COVID Nepokryté náklady. Plošné uspokojení podnikatelů by v tomto případě stálo podle Síkely přes 12 miliard korun. Takovou podporu považuje vláda za nesyrovou.

Podle Asociace malých a středních podniků a živnostníků dosáhne na podporu minimum podnikatelů. I vzhledem k rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který včera zrušil povinnost prokazovat se dokladem o očkování nebo prodělání nemoci před vstupem do restaurací či hotelů, se dá očekávat, že podnikatelé budou na stát podávat žaloby o náhradu škody. (ČTK)

Stavební zákon se částečně odkládá

PRAHA S částečným odkladem zřízení státní stavební správy a se vznikem Speciálního stavebního úřadu počítá návrh zákona o odkladu účinnosti nového stavebního zákona. Materiál schválila vláda. Novela, kterou nyní projedná Sněmovna, navrhuje odložit účinnost klíčových pasáží nové stavební legislativy do 1. července 2024.

K původnímu datu, 1. červenci 2023, by tak vstoupila v platnost pouze část, která se týká takzvaných vyhrazených staveb, tedy velkých investičních akcí, jako jsou například liniové stavby, které podle nové legislativy budou spadat do působnosti Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu. Odložen by byl vznik plánovaných krajských stavebních úřadů. Vláda chce urychleně připravit komplexní novelu, která bude věcně řešit nedostatky nové stavební legislativy.

„Předkládám tuto malou novelu, která nechá běžet ty věci, o kterých jsme přesvědčení, že jsou správné, což je vznik Speciálního stavebního úřadu na konci roku, který bude řešit nadregionální stavby, komunikace, plynovody,“ řekl ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš (Piráti).

Do konce roku pak Bartoš chce, aby Sněmovna probrala věcnou novelu stavebního zákona jako takovou. Až ta bude mít za cíl zcela zvrátit vznik Nejvyššího stavebního úřadu. (ČTK)